

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Bc. Anna MAZÁNKOVÁ

Obor: ČJ – SPG

Název práce v českém jazyce: Prekoncept syntaktických vztahů koordinace, apozice a dominance u žáků ZŠ

Název práce v anglickém jazyce: Preconception of the Syntactic Relations of Coordination, Aposition and Dominance at Elementary School

Vedoucí práce: PhDr. Stanislav Štěpáník, Ph.D.

Oponent práce: doc. PhDr. Eva Hájková, CSc.

Typ posudku: vedoucí práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	A
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	A
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	A
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	A
1.5	Interpretace výsledků	B
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	A
1.7	Logičnost výkladu	A
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	A

Slovní komentář:

Autorka si pro svou diplomovou práci vybrala téma nadmíru zajímavé a pro současnou oborovou didaktiku českého jazyka podstatné. Zkoumání prekonceptů žáků a způsob implementace těchto zjištění při utváření učebního a vyučovacího prostředí jsou totiž vysoce aktuální. Zvolené téma tedy zapadá do současného výzkumného pole oboru a vychází z vlastní motivace diplomantky jako již poměrně zkušené učitelky českého jazyka na základní škole.

V teoretické části autorka shrnuje teorii prekonceptu a také problematiku syntaktických vztahů, jejichž zkoumáním se zabývá. Opírá se při tom o relevantní odbornou literaturu. Teorii prekonceptu usouvztažňuje k teorii konstruktivistické pedagogiky, čímž si vytváří základ pro didaktické implikace svého výzkumu, které představuje v závěru práce. Ty považuji za dobře postižené a velmi cenné – skutečně vystihují základní problém a poskytují prostor pro adekvátní přemýšlení o změnách obsahu i způsobu jeho didaktického zprostředkování žákům.

V praktické části autorka nejprve popisuje metodologii výzkumu a poté čtenáře poměrně detailně

provází předvýzkumnou i výzkumnou fází. Práce také obsahuje diskusi výsledků a možné limity výzkumu, což rovněž považuji za poměrně vyspělé. Struktura práce je příhodná a vyvážená.

Autorka výzkum na začátku koncipovala rámcově a v průběhu řešení postup přizpůsobovala aktuálním zjištěním. Tento operativní přístup lze sledovat nejen v tom, že svůj výzkumný nástroj vyzkoušela na vybraném vzorku ještě před tím, než ho použila v hlavní výzkumné fázi, a jeho obsah i formu přizpůsobila zjištěním, ale také v tom, že pozměnila původně vybraný výzkumný vzorek, a to také na základě předvýzkumné sondy.

Vzhledem k tomu, že diplomantka v práci zvolila vývojový přístup, vstoupila také na 1. stupeň ZŠ, ačkoliv to není její primární aprobace. Chtěla-li však téma uchopit komplexně, bylo takového kroku třeba. Její prostoupení mezi 1. a 2. stupněm hodnotím jako vysoce chvályhodné, neboť se zaměřila na problém, nikoliv určité vnější faktory.

Metodologicky je práce uchopena velmi dobře. Oceňuji, že diplomantka zkoumala živé objekty v realitě školy. Skladba výzkumného nástroje je adekvátní cílům výzkumu, úlohy jsou formulovány srozumitelně a funkčně, rozložení typů úloh je vhodné. Výzkumný vzorek je poměrně rozsáhlý. Výzkum sám, jakož i popis jeho realizace považuji za vyzrálý, na magisterské úrovni za nadprůměrný.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	A
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	A
2.3	Dodržení citační normy	A
2.4	Dodržení stylové normy	B
2.5	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	A

Slovní komentář:

Formálně je práce až na drobná opomenutí ortografická či interpunkční v pořádku. Diplomantka však na některých místech vybočila z odborného stylu, některé formulace jsou neobratné (např. „do způsobu uvažování žáků se projevuje interference školní výuky“ – abstrakt; „dovolím si půjčit tuto úvodní větu“ – s. 3; „Výuka českého jazyka je tak postavena do situace, kdy jsou žáci schopni operovat objektem poznávání téměř v plném rozsahu již v počátku svého školního vzdělávání (Štěpáník, 2020, s. 27). Mnohdy pak můžeme v samotné praxi výuky českého jazyka a jeho struktury pozorovat fenomén, že u některých jazykových jevů není vlastně jasné, proč se je prostřednictvím školní výuky vůbec učit (Zimová, 2005/2006; Kotenová, 2018/2019)“ – s. 3 – tvrzení jsou pravdivá, ale jaký je mezi nimi vztah?; „Výuka syntaktického učiva je ve škole dominantně strukturována podle učebnic (viz kap. 2.3) – sleduje se postupně vždy jeden větný člen a jeho charakteristika, je postupování od jednotlivostí k celku“ – s. 54 (?) apod.).

Práce je funkčně členěna, nicméně víceúrovňové číslování nebylo zvoleno úplně adekvátně: kapitola, kterou autorka uvádí s číslem 4, jistě také patří do *praktické části* – ta je ovšem označena jako kapitola číslo 3. Stejně tak *Diskuse výsledků a možné limity výzkumu* se nevztahují pouze k *Prekonceptu skladebních vztahů dominance a množení* (kapitola 4), ale k celé praktické části. Zápis citačních údajů v textu práce je správný, v seznamu literatury je srozumitelný, avšak nejednotný. Těmito opomenutími ale není nijak narušena etika vědecké práce.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *Učitelství VVP pro ZŠ a SŠ - český jazyk*.

Práce je v souladu se zásadami citační etiky.

Práci **doporučuji** k obhajobě.

Slovní komentář:

Obsahově považuji diplomovou práci Anny Mazánkové za zdařilou a přínosnou pro rozvoj oborové didaktiky českého jazyka; zvláště didaktické implikace výzkumu, formulované na konci práce, jsou velmi relevantní, byť vyžadují další zkoumání. Bylo by proto nanejvýš vhodné, aby diplomantka svá zjištění představila širší veřejnosti ve formě studie v některém z odborných časopisů a aby se výzkumu věnovala dále (např. v doktorském studiu). Nejenže to obohatí teorii i praxi výuky českého jazyka, ale také to autorce pomůže dále prohloubit dovednosti srozumitelně, výstižně a především adekvátně formulovat myšlenky v odborném textu – což je dovednost pro učitele češtiny nezbytná.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Kontextualizujte svá zjištění k vlastní pedagogické praxi. Jednak pohled do minulosti, tzn. dosavadní zkušenosti s výukou zkoumaného problému, jednak pohled do budoucnosti, tzn. změny, které byste ve výuce provedla/hodláte provést.
4.2	
4.3	
4.4	
4.5	
4.6	
4.7	

Datum: 1. září 2020

Podpis:

